

La fira va tancar ahir amb un 13% de l'afluència habitual de públic, però gairebé omplint cada sessió, i amb la perspectiva d'obrir un focus per visibilitzar el circ català a Amèrica

Trapezi salta l'Atlàntic

Jordi Bordes
BARCELONA

Amb la satisfacció d'haver espremut al màxim totes les possibilitats que oferia aquest retorn al festival presencial. Així celebren ahir el balanç de la 25a edició, que s'ha pogut dur a terme integrant cada canvi de mesures del Prociat. Per exemple, dos dies abans de l'arrencada van haver d'avançar les sessions del cabaret una hora per poder garantir que acabaven abans de les onze de la nit. Això va fer que molts espectacles s'encaivalquessin en el que solia ser el final de festa i punt de trobada de cada jornada del Trapezi. Per a l'any vinent, tenen en perspectiva obrir un focus a Amèrica, a través de Tohu, del Quebec, embrió de bona part del circ contemporani al continent americà, i que podria possibilitar oportunitats per a gires internacionals. "Hem obert el mapa", celebrava ahir Leandro Mendoza, director artístic.

"S'ha fet tot el que ha estat possible", conclou Mendoza. A partir de demà, ja prepara la seva darrera edició com a director, que li permet tancar el cicle. I, en la mesura que es pugui, vol garantir un rellou molt més racional que el seu —va tenir només tres mesos per muntar el seu

Pepa Plana, a 'Veus que no veus', estrenada la tardor del 2018. Ja prepara títol nou per al Grec ■ TJERK VAN DER MEULEN

primer Trapezi, lamenta—. Han evitat aglomeracions espaiant les funcions en el temps —van començar dimecres— i també allunyant-les del nucli històric. Enguany s'ha optat per fer incompatibles moltes funcions per evitar les habituals corrues de programadors i de públic anant d'un espectacle a un altre, i així hi havia més possibilitats que tothom pogués disfrutar del circ.

La llotja professional ha congregat 239 programadors, 89 dels quals de ma-

nera virtual. Els altres han anat passant pel Trapezi, però en dies diferents. No hi ha hagut l'habitual sensació de públic d'arreu amant del circ. En canvi, la gent de Reus sí que gairebé ha omplert totes les sessions (85% de l'ocupació permesa). Tot i així, només han pogut aplegar uns 12.000 assistents, en contraposició amb els prop de 90.000 de les edicions amb més públic. S'han ofert les funcions pràcticament doblades, i les dues veles han sumat en total vuit fun-

cions en cinc dies. No ha estat un any d'estrenes, tot i que sí que hi han debutat *Mort de riure*, de Los Galindos, i *Fly me to the moon*, de Leandro, així com els dos capítols de Psirc, i també s'hi compta com a reestrena la *Desdèmona* d'Alba Sarraute. A canvi, s'han reposat títols com ara *Ahir*, d'Animal Religion; *Aureo*, d'UpArte; *Veus que no veus*, de Pepa Plana; *Random*; [*e.go*], de Dikothomia; *Estat d'emergència*, de la Producció Nacional de Circ, i *Ex-libris*,

de Voël. Per Mendoza, és important donar a conèixer aquestes produccions que molts programadors de circ no havien pogut veure. Aquesta vegada sí que van poder, tot i que la programació es va fer amb un confinament comarcal que els podia tornar a frustrar l'intent.

Collita artística

En el terreny artístic, han dominat els espectacles de clown per sobre dels de grans aparells. *Fly me to the moon* integrava al seu

habitual exercici de mim elements del circ com ara el trapezi i la bicicleta, i Los Galindos signaven una proposta de circ cafre amb un rerefons de novel·la gràfica. *Mort de riure* està pensat amb l'estètica de l'*slapstick*, un subgènere de la co-

'Mort de riure' és una proposta que remet a l'*'slapstick'*, humor a base de sang i fetge

mèdia amb molts elements de violència física. Sang i fetge per a uns pallassos excèntrics que propicien la patacada amb la disciplina de les caigudes d'una bastida de dos pisos. La justícia ("pallassa") que serveix per confirmar el que ja opinava *a priori* el tribunal sentenciador pot recordar (o no) les escenes al Tribunal Suprem en el judici a l'1-O. Sortosament, les calamitats que viuen el condemnat i el teòric botxí, i fins i tot el jutge, corresponen només al món de l'*slapstick*. ■

Críticateatre

Jordi Bordes

Araujo vesteix el Paral·lel, Cunillé el despulla

L'emperadriu del Paral·lel

Autoria: Lluïsa Cunillé
Direcció: Xavier Albertí
Vestuari: Maria Araujo
Dijous, 6 de maig (fins al 13 de juny) a la sala Gran del TNC

Maria Araujo va saber vestir tothom amb elegància, i aquest espectacle és un

preciós homenatge a l'artista que va morir fa uns mesos: el seu disseny de vestuari la transcendeix i brilla amb llum pròpia. Lluïsa Cunillé, que trenca el *sostre de vidre* de les dramaturgies catalanes contemporànies d'estrenar a la Sala Gran, disfruta pentinant el gat. Fa un homenatge al Paral·lel, que també

serveix de comiat oficiós de Xavier Albertí com a director artístic. Ell plega reivindicant Cunillé i el seu Paral·lel, tan menystingut per la intel·lectualitat més estirada. La proposta pretén recuperar uns gèneres, però sense identificar les arrels queda com un àlbum familiar aparegut al pis d'una altra família.

Les plomes ensenyen també la part més bruta del Paral·lel, les feines i els obrers més abandonats: el sereno, la pianista del cinema mut que s'ha quedat sense feina amb l'arribada del cinema sonor (voluntariosa Silvia Marsó)... *Veus d'una Rua del Percebe*, 13 que diverteixen mentre deixen una flaire de misèria.

Pere Arquillué és el periodista que ha de fer l'epitafi. La difunta és l'emperadriu del Paral·lel (Maria Hinojosa, afinadíssima i irònica). Que Valle Inclán vagi pontificant amb sentències esperpèntiques. Que Ferrer i Guàrdia clavi la pal·lissa llegint la seva aportació a la pedagogia... Tot és un sarcasme exagerat i il·lu-

minós però que passa sense empatitzar. Distreu i és sorneguera, però deixa el públic bastant fred. No hem sabut recuperar prou bé l'època daurada del Paral·lel. Avui el que en queda físicament són les despulles físiques d'aquella avinguda. No sabem on han quedat les fonts artístiques. ■